

[Vivike.]

socialistisk folkeparti ved, hvordan man forhindrer sandflugt, og jeg tilsiger vor velvillige medvirken ved gennemførelsen af det foreliggende lovforslag.

Foged: Jeg vil gerne i tilknytning til udtalelserne fra mit partis ordfører komme med nogle enkelte kommentarer til lovforslaget. Det er jo nu blevet til et forslag til lov om sandflugtens bekæmpelse, og denne sandflugt knytter sig jo især til områderne omkring klitterne.

For mig at se omhandler lovforslaget 3 punkter, for det første sikring mod sandflugt, for det andet sikring af byboernes adgang til stranden og for det tredje beskyttelse af den private ejendomsret. Disse tre hovedmål forsøger man at tilgodese i dette forholdsvis lille lovforslag.

Jeg skal ikke sige noget vedrørende sikring mod sandflugten. Jeg tror, at denne sikring på betryggende måde kan ske gennem de bestemmelser, der her er foreslået.

Vedrørende byboernes adgang til stranden vil jeg gerne sige, at det er et område, som man nøje må overveje af hensyn til den stadig voksende befolkning; men vi finder, det må ske ved køb af egnede grunde. Jeg er tilfreds med den bemyndigelse, der i § 9 gives landbrugsministeren til inden for et nærmere fastsat beløb at købe sådanne egnede grunde. Når jeg særlig pointerer dette område, er det, fordi der i lovforslaget findes regler, som udvider adgangen til offentlig færdsel på private ejendomme. Jeg finder, at lovforslaget her går lige lovlig vidt, og jeg skal som eksempel anføre § 6, stk. 2, der lyder således:

„Klitmyndighederne kan give offentligheden adgang til færdsel til fods og ophold på fredede strækninger. Ejeren af en strækning, til hvilken der således er givet offentligheden adgang, kan dog, for så vidt angår den del af strækningen, der ligger nærmest ved beboede bygninger, forbyde offentlig færdsel uden for vej, sti eller strandbred. Arealets nærmere udstrækning skal godkendes af klitmyndighederne.“

Det er en vidtgående bestemmelse, så vidtgående altså, at en mand, der ejer en ejendom — og det kan nu og da være 100 tdr. land, måske langt mere, af disse

klitstrækninger — kun inden for et forholdsvis lille område kan bestemme over, hvilke borgere der må færdes på hans ejendom. Jeg håber ikke, at klitmyndighederne vil benytte adgangen til på den måde at åbne for offentlig færdsel over privat ejendom i større udstrækning, end vedkommende ejer selv kan acceptere. Jeg vil tro, det kun er i få tilfælde, at klitmyndighederne er nødt til det, og derfor finder jeg, lovforslaget med hensyn til begrænsning i den private ejendomsret rækker for vidt.

Må jeg uden for selve lovforslagets område sige, at der findes jo offentlige arealer i dette land, som man ikke ligefrem nemt kan befærde, og det er sådan et lille hjertesuk, når jeg i den forbindelse bringer statskovene, der også hører under landbrugsministerens ressort, ind i debatten. I statskovene må man færdes dels til fods, dels på cykel, men så snart det drejer sig om motorkøretøjer, hvad enten det er et stort eller lille køretøj, er statsskovene i vid udstrækning lukket område. Jeg er bekendt med, at netop byernes folk finder, at statskovene i langt større udstrækning bør åbnes for færdsel med motorkøretøjer. Jeg er nok klar over, at der kan blive et spørgsmål vedrørende istandsættelse af vejene; muligvis kunne man fortrinsvis give adgang i sommerhalvåret, hvor vejene bedre kan holde. Men uanset dette mener jeg, der bør findes udvej for, at statsskovene åbnes i videre udstrækning end nu.

I lovforslagets § 6, stk. 1, anføres, at anbringelse af hegn eller andre afspærringer på fredede strækninger ikke må finde sted; der kan ganske vist også her tillades afvigelser fra forbuddet. Det er jo et forhold, der er lige vigtigt for byernes lodsejere og for andre lodsejere. Byboere, som har købt grunde derude — måske i dyre domme — vil ikke finde det rimeligt, at enhver færdes over deres grund, og derfor indhegner de som oftest disse grunde. Jeg finder, at den private ejer må have lov til at anbringe et hegn, og hvis der skal være tale om forbud mod anbringelse af hegn, ønsker jeg, at forbuddet må indskrænke sig til pigtråd og andre skæmmende hegn, medens hegn, der ikke på nogen måde er skæmmende, godt kan tillades. Jeg finder, at en borger må have ejendomsret over det areal, han har